

Bruselj, 4. maj 2026
(OR. en)

8821/26

ENER 211
FISC 156
ECOFIN 559
COMPET 514
ENV 441
IND 299

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 30. april 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

---

Št. dok. Kom.: C(2026) 2850 final

Zadeva: PRIPOROČILO KOMISIJE
z dne 30.4.2026
o podpiranju razvoja energetske skupnosti in čim večjem izkoriščanju
potenciala za lastno porabo

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2026) 2850 final.

Priloga: C(2026) 2850 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.4.2026
C(2026) 2850 final

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 30.4.2026

o podpiranju razvoja energetskih skupnosti in čim večjem izkoriščanju potenciala za lastno porabo

{SWD(2026) 126 final}

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 30.4.2026

o podpiranju razvoja energetske skupnosti in čim večjem izkoriščanju potenciala za lastno porabo

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) To priporočilo zajema samooskrbovalce z energijo iz obnovljivih virov, kot so opredeljeni v členu 2, točka 14, Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹, in aktivne odjemalce, kot so opredeljeni v členu 2, točka 8, Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta², ki se ukvarjajo s samoproizvodnjo in lastno porabo energije iz obnovljivih virov (v nadaljnjem besedilu: lastna poraba), vključno s souporabo energije, kot je opredeljena v členu 2, točka 10a, Direktive (EU) 2019/944. To priporočilo zajema tudi skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, kot so opredeljene v členu 2, točka 16, Direktive (EU) 2018/2001, in energetske skupnosti državljanov, kot so opredeljene v členu 2, točka 11, Direktive (EU) 2019/944, ki se ukvarjajo z lastno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in drugimi vrstami storitev, povezanih z energijo.
- (2) Člen 15a *Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta* od držav članic zahteva, da določijo pravico do souporabe energije, ki bo med drugim zagotovila, da imajo „vsa gospodinjstva, mala in srednja podjetja, javni organi in, kadar se država članica tako odloči, druge kategorije končnih odjemalcev pravico, da kot aktivni odjemalci [...] souporabljajo energijo“. Dosledno izvajanje te pravice je ključnega pomena za izkoriščanje novih poslovnih modelov, spodbujanje lokalnih naložb in izboljšanje prožnosti sistema.
- (3) *Načrt REPowerEU*³ poudarja potencial energetske skupnosti in lastne porabe za pomoč pri odpravljanju nestanovitnih in visokih cen energije, države članice pa poziva, naj pospešijo prenos svežnja Čista energija za vse Evropejce. *Strategija EU za sončno energijo*⁴ izrecno priznava velik potencial energetske skupnosti in lastne porabe za pospešitev uvajanja sončne energije. Predlaga skupno politično ambicijo, da se v vsaki občini z več kot 10 000 prebivalci do leta 2025 vzpostavi vsaj ena energetska skupnost, ki bo temeljila na energiji iz obnovljivih virov. V skladu z *Direktivo (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti* morajo lokalni organi v občinah z

---

¹ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) (UL L 328, 21.12.2018, str. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

² Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije (UL L 158, 14.6.2019, str. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Načrt REPowerEU (COM(2022) 230 final).

⁴ [EUR-Lex – 52022DC0221 – SL – EUR-Lex](http://eur-lex.europa.eu/lexuris/lexuris.do?uri=CELEX:52022DC0221:SL:EUR-Lex).

več kot 45 000 prebivalci pripraviti lokalne načrte ogrevanja in hlajenja, v katerih ocenijo vlogo energetske skupnosti.

- (4) Okvir EU poudarja pravičnost in vključenost. *Uredba (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta*⁵ in *Priporočilo Komisije (EU) 2023/2407*⁶ priznavata potencial energetske skupnosti in shem za lastno porabo, kot je souporaba energije, za prispevanje k zaščiti ranljivih gospodinjstev in gospodinjstev, ki jih je prizadela energijska revščina. Države članice bi zato morale spodbujati vključevanje ljudi v energetske skupnosti in projekte na področju energije iz obnovljivih virov, vključno z ranljivimi gospodinjstvi, gospodinjstvi, ki jih je prizadela energijska revščina, in gospodinjstvi z invalidi.
- (5) Dobro zasnovani omogočitveni okviri za energetske skupnosti, individualna lastna poraba in souporaba energije lahko podprejo uresničevanje načela 20 evropskega stebra socialnih pravic, ki določa, da ima vsakdo pravico dostopa do kakovostnih osnovnih storitev, vključno z energijo.
- (6) *Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo*⁷, ki ga je Komisija predstavila 26. februarja 2025, določa, da mora biti energija cenovno dostopna, pa tudi da je treba pospešiti uvajanje energije iz obnovljivih virov ter zmanjšati odvisnost Unije od fosilnih goriv in uvoza energije. S krepitevijo lokalnih naložb, konkurenčnosti in socialne pravičnosti prispeva tudi k ciljem *dogovora o čisti industriji*⁸, saj zagotavlja poenostavljene, predvidljive in pregledne okvire. Da bi to dosegli, je cilj *energetskega svežnja za državljane*⁹ dodatno povečati sodelovanje državljanov in skupnosti v energetske prehode ter jih opolnomočiti za proizvodnjo, shranjevanje, porabo, souporabo ali prodajo lastne energije iz obnovljivih virov ter tako zagotoviti stabilen dostop do cenovno dostopne energije.
- (7) Energetske skupnosti se zaradi svoje odvisnosti od sodelovanja in pogosto prostovoljnega dela, ki ga opravlja javnost, soočajo z različnimi omejitvami v smislu tehnične zmogljivosti, časa in finančnih sredstev, ki vplivajo na razvojni cikel projekta in pot do trgov energije. Za energetske skupnosti je zlasti zahtevno mobilizirati financiranje v zgodnjih fazah razvoja projektov, upravljati zapletene upravne postopke, vlagati v tehnično infrastrukturo ali izvajati tržne operacije¹⁰.
- (8) Da bi pripomogli k premagovanju teh omejitev in olajševanju enakega razvoja po vsej Uniji, bi bilo treba energetskim skupnostim omogočiti nastajanje, diverzifikacijo in rast, zagotoviti jasne in skladne okvire, splošno ozaveščenost in pravično obravnavo, čim bolj zmanjšati regulativne in upravne ovire na vseh ustreznih trgih energije in v vseh zadevnih sektorjih, zagotoviti smernice za tehnične in finančne vidike ter olajšati

⁵ Uredba (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe (EU) 2021/1060 (PE/11/2023/REV/1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>).

⁶ Priporočilo Komisije (EU) 2023/2407 z dne 20. oktobra 2023 o energijski revščini (C(2023) 4080, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo – Izkoriščanje dejanske vrednosti naše energetske unije za zagotovitev cenovno dostopne, učinkovite in čiste energije za vse Evropejce (COM(2025) 79 final), Bruselj, 26.2.2025.

⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Dogovor o čisti industriji: skupni načrt za konkurenčnost in razogljichenje (COM(2025) 85 final).

⁹ COM/2026/115 final.

¹⁰ Glej priporočili št. 9 in 10 državljskega foruma o energijski učinkovitosti: [Forum o energijski učinkovitosti – platforma za udejstvovanje državljanov](#).

dostop do financiranja. Podpora za krepitev zmogljivosti lahko dodatno spodbudi profesionalizacijo in avtonomijo energetskih skupnosti, za njihovo splošno ustanavljanje pa so bistvena tudi tehnična orodja. Podpora lokalnim organom in zlasti sekundarnim strukturam ali združenjem energetskih skupnosti je lahko učinkovito sredstvo za pospeševanje njihovega razvoja in zmogljivosti za sodelovanje v projektih, ki zahtevajo več virov ter so socialno in tehnološko inovativni.

- (9) Lastna poraba energije iz obnovljivih virov se sooča s posebnimi ovirami pri financiranju, izdajanju dovoljenj, dostopu do omrežja in zaradi upravne zapletenosti. Te ovire nesorazmerno vplivajo na gospodinjstva z nizkimi dohodki in male odjemalce. Za zagotavljanje vključenosti je bistveno naslednje: poenostavitev, povezovanje enotnih kontaktnih točk za izdajo dovoljenj in točk „vse na enem mestu“, ciljno usmerjena finančna podpora ter pristopi financiranja s strani tretjih oseb ali kolektivnega financiranja, kot so zakup, pogodbe o zagotavljanju prihranka energije ali naložbene sheme skupnosti. Usklajen pristop k energetskim skupnostim in souporabi energije po vsej Uniji bo pripomogel k izmenjavi dobrih praks in čezmejnemu uvajanju inovativnih poslovnih modelov. Da bi zagotovili tak pristop, so potrebna skupna načela za opredelitve, plačila, vključevanje v omrežje in varstvo potrošnikov.
- (10) Sorazmerna in nediskriminatorna obravnava ter prilagojena pomoč pri postopkih in aplikacijah za priključitev na omrežje olajšujeta dostop do omrežij obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov.
- (11) Souporaba energije lahko skupaj s prilagajanjem odjema, prenosom obremenitve ali shranjevanjem energije zagotovi prihranke stroškov za odjemalce in energetske sisteme. Za to sta potrebna dostop do merjenih podatkov in podatkov o porabi ter interoperabilnost podatkov.
- (12) V skladu z agendo Komisije za poenostavitev in boljše pravno urejanje je namen tega priporočila državam članicam zagotoviti praktične smernice, s katerimi bi poskrbeli za skladno, sorazmerno in državljanom prijazno izvajanje zakonodaje Unije o energetskih skupnostih in shemah za lastno porabo, vključno s souporabo energije.
- (13) Države članice bi morale za vzpostavitev, delovanje in razvoj energetskih skupnosti poenostaviti upravne postopke ter zahteve glede lastne porabe in poročanja. Izvajanje bi moralo temeljiti na obstoječih strukturah in digitalnih orodjih ter zagotavljati skladnost, stroškovno učinkovitost in minimalno upravno breme za dobavitelje, potrošnike in nacionalne organe.
- (14) Komisija namerava v podporo državam članicam pri izvajanju tega priporočila sprejeti številne ukrepe za nadaljnji razvoj in ustanavljanje energetskih skupnosti v Uniji ter podpreti izvajanje zakonodaje Unije. Ti ukrepi so določeni v akcijskem načrtu iz priloge k temu priporočilu –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Priporoča se, da države članice sprejmejo naslednje ukrepe:

1. pri sprejemanju zakonov in drugih predpisov, potrebnih za uskladitev s členom 2, točka 8, Direktive (EU) 2019/944, **zagotovijo skladnost opredelitev aktivnih**

odjemalcev in samooskrbovalcev z energijo iz obnovljivih virov¹¹ v smislu pravic in odgovornosti, pomembnih za individualno lastno porabo energije iz obnovljivih virov¹² in souporabo energije¹³, ter razlikujejo te opredelitve od komercialnih akterjev, hkrati pa zagotovijo dostopnost za vse državljane, vključno z najemniki, stanovalci v večstanovanjskih stavbah, ranljivimi gospodinjstvi in osebami, ki jih je prizadela energijska revščina, kot so ženske in druge skupine, ki jim grozi diskriminacija in so nesorazmerno prizadete;

2. **jasno razlikujejo med opredelitvijo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov¹⁴ in energetske skupnosti državljanov¹⁵** v smislu strukture članstva ter zahtev glede upravljanja in namena, hkrati pa poudarjajo posebne prednosti in koristi posebnih oblik energetske skupnosti, da bi zagotovile skladnost med njimi in jasnost njihovega namena;
3. v okviru prenosa in izvajanja določb iz člena 15a Direktive (EU) 2024/1711 o spremembi vzpostavijo **omogočitveni okvir za aktivne odjemalce, ki delujejo skupaj**, pri čemer mora biti skladen s pravicami posameznih samooskrbovalcev z energijo iz obnovljivih virov iz člena 21 Direktive (EU) 2018/2001 in aktivnih odjemalcev iz člena 15 Direktive (EU) 2019/944;
4. v celoti prenesejo zakonodajo EU v zvezi z energetskimi skupnostmi in lastno porabo¹⁶ ter izvajajo omogočitvene okvire, ki prispevajo k nadaljnjemu razvoju energetske skupnosti v **sektorjih ogrevanja in hlajenja, električne energije ter prenove stavb**, kar energetskim skupnostim omogoča, da prispevajo k splošnim ciljem Unije na področju prenove in energije iz obnovljivih virov;

Upravljanje in spremljanje

5. razvijejo **nacionalno strategijo za energetske skupnosti in lastno porabo**, vključno z oceno morebitnega prispevka k energetskim ciljem EU do leta 2030 in 2040, ki temelji na oceni potenciala in ovir v skladu s členom 21, točka 6, in členom 22, točka 3, Direktive (EU) 2018/2001, ter poročajo o napredku prek celovitih nacionalnih energetske in podnebne poročila o napredku;
6. imenujejo pristojni organ ali telo za **ocenjevanje in spremljanje potenciala in učinka finančnih, socialnih in okoljskih koristi energetske skupnosti in lastne porabe** ter odprave ovir v smislu geografskih in demografskih značilnosti, pa tudi širših ciljev politike ali ciljnih vrednosti za razvoj energetske skupnosti in lastne porabe v rednih časovnih presledkih in po možnosti v sodelovanju z Evropsko komisijo, vključno s podatki, zbranimi od ustreznih deležnikov, in kartiranjem, izvedenim v skladu s členom 15b Direktive (EU) 2018/2001;

---

¹¹ V skladu z opredelitvijo iz Direktive (EU) 2018/2001.

¹² V skladu s členom 21 Direktive (EU) 2018/2001.

¹³ V skladu s členom 15a Direktive (EU) 2019/944.

¹⁴ V skladu z opredelitvijo iz člena 2, točka 16, Direktive (EU) 2018/2001.

¹⁵ V skladu z opredelitvijo iz člena 2, točka 11, Direktive (EU) 2019/944.

¹⁶ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije, zlasti člen 2, točke 8, 10a in 11, člen 15, člen 15a in člen 16, Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. Decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev), zlasti člen 2, točka 16, člen 21 in člen 22.

7. vzpostavijo **celovite in posodobljene nacionalne registre za energetske skupnosti**, ki se lahko uporabljajo za spremljanje skladnosti, podatkov o projektih in organizacijskih značilnosti, ne da bi se naložile nesorazmerne pristojbine ali upravne zahteve, povezane s posebnimi dejavnostmi na področju energije;
8. v izvajanje tega priporočila z **rednim posvetovanjem in strukturiranim dialogom** vključijo odjemalce, vključno z energijsko revnimi gospodinjstvi, najemniki in stanovalci socialnih stanovanj, socialne partnerje, organizacije civilne družbe, podjetja, lokalne organe, energetske skupnosti in/ali njihove predstavnike;

Izdajanje dovoljenj in povezovanje sistema

9. **odpravijo postopke izdaje dovoljenj za manjše solarne fotovoltaične naprave in naprave za shranjevanje**, uvedejo ukrepe v zvezi s toplotnimi črpalkami, električnimi vozili in polnilnimi postajami za električna vozila ter poenostavijo s tem povezano priključitev na omrežje, določijo posebne in razumne časovne okvire za obveščanje končnih odjemalcev in energetskih skupnosti ter odpravijo upravne zahteve in regulativne ovire¹⁷ za priključne baterije in balkonske solarne fotovoltaične naprave do 800 W;
10. zagotovijo pravočasne, pregledne, sorazmerne in enostavne **postopke za priključitev na omrežje** v skladu s predlogom direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788 glede pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj (COM(2025) 1007 final), in sicer z omogočanjem povračila varščine ali njenega zmanjšanja, če so izpolnjena merila glede zrelosti, določijo posebnih časovnih okvirov za obveščanje energetskih skupnosti in končnih odjemalcev o postopkih, stroških in odobritvah, zagotavljanjem namenske pomoči ali smernic za vloge ter omilitvijo upravnih in tehničnih zahtev, kadar je to mogoče, ob uporabi nediskriminatorne in sorazmerne obravnave v skladu z veljavnim okvirom Unije;
11. zagotovijo, da upravljavci omrežij v svojih načrtih za razvoj omrežja upoštevajo pričakovano rast in učinek lastne porabe in delovanja energetske skupnosti, da se omogočijo predhodne naložbe;
12. kadar zmogljivost omrežja ni zadostna in kadar je to tehnično izvedljivo, **zagotovijo, da lahko energetske skupnosti in končni odjemalci, ki sodelujejo v shemah souporabe energije, sklenejo sporazum o prožni priključitvi na omrežje z operaterji sistemov**, kadar upravljajo objekte za shranjevanje energije ali dosegajo visoke ravni lokalne samoporabe, v skladu s členom 6a Direktive (EU) 2019/944;
13. energetskim skupnostim državljanov omogočijo upravljanje **zaprtih distribucijskih omrežij** v skladu s členom 16(4) in členom 38(2) Direktive (EU) 2019/944, skupnostim na področju energije iz obnovljivih virov pa razvoj in upravljanje **omrežij za ogrevanje in hlajenje**, ki na njihovem območju delovanja uporabljajo energijo iz obnovljivih virov;

---

¹⁷Glej tudi Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788 glede pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj, COM(2025) 1007 final.

Standardizirani pristop k souporabi energije

14. zagotovijo možnost souporabe energije na istem trgovalnem območju ali na bolj omejenem geografskem **območju in spodbujajo nacionalne regulativne organe, naj ocenijo potencial prožnosti lokalne souporabe energije** v skladu s topologijo omrežja in te informacije uporabijo pri zaračunavanju omrežnin, ki odražajo stroške;
15. **zagotovijo, da za končne odjemalce, ki sodelujejo v souporabi energije in energetskih skupnostih, ne veljajo nesorazmerni in diskriminatorni postopki, zahteve ali obveznosti dobaviteljev** v skladu s členoma 15 in 16 Direktive (EU) 2019/944 ter členoma 21 in 22 Direktive (EU) 2018/2001;
16. **zagotovijo pogoje, ki bodo nacionalnim regulativnim organom olajšali spremljanje odprave dodatnih stroškov za dobavitelja, ki so fiksni in presegajo neposredne stroške**, nastale zaradi souporabe energije;
17. **imenujejo pristojni nacionalni organ za zagotavljanje informacij** o souporabi energije, vključno s službo za pomoč uporabnikom, seznamom operativnih organizatorjev souporabe energije, neobveznimi predlogami pogodb ter tehničnimi, pravnimi, ekonomskimi in praktičnimi informacijami;
18. zagotovijo, da pristojni organi vzpostavijo enostavne, pregledne in digitalne **postopke registracije** za dogovore o souporabi energije ter da je, kadar je število končnih odjemalcev, ki sodelujejo pri souporabi energije, večje od določenega števila, to obvezno določiti kot notranjo souporabo energije za bolj racionaliziran postopek komunikacije in registracije;
19. sprejmejo interoperabilen, varen in standardiziran pristop k **upravljanju in izmenjavi podatkov** za operacionalizacijo souporabe energije;
20. zagotovijo, da so ustrezni **merjeni podatki na voljo skoraj v realnem času¹⁸, ki je vsaj tako kratek kot bilančni obračunski interval, kot je opredeljen v členu 2(15) uredbe o energetskem trgu¹⁹**, in da so **programska orodja na voljo** vsem zadevnim stranem, vključno s končnimi odjemalci, dobavitelji ter po potrebi organizatorji souporabe energije in energetskimi skupnostmi, tudi za podporo souporabi energije in storitvam za zagotavljanje prožnosti;
21. zagotovijo, da se statični ključi souporabe energije²⁰ redno pregledujejo in so na voljo končnim odjemalcem ter da se olajša **postopen prehod s statičnih na dinamične ključe souporabe energije**, da se optimizira vrednost za energetski sistem in udeležence v souporabi energije;
22. nacionalnim regulativnim organom omogočijo izvajanje **regulativnih peskovnikov** za eksperimentiranje z dodeljevanjem in merjenjem v več števcih in na več lokacijah, metodami dodeljevanja, oblikovanjem tarif, odgovornostjo za izravnavo, izmenjavo podatkov in poravnavo ter varstvom potrošnikov in obdavčitvijo;

¹⁸ V skladu z opredelitvijo iz člena 2(26) Direktive (EU) 2019/944.

¹⁹ [EUR-Lex – 02019R0943-20240716 – SL – EUR-Lex.](#)

²⁰Pri pripravi pobude za souporabo energije je treba sprejeti posebno enačbo, ki določa, kako se bo skupna proizvodnja upoštevala pri računih posameznih udeležencev v souporabi energije. To se imenuje koeficient delitve ali delitveni ključ.

Plačilo za povečanje vrednosti lastne porabe

23. pospešijo **uvajanje pametnega merjenja** v razumnem časovnem okviru in vzpostavijo interoperabilne sisteme za izmenjavo podatkov, da se omogočijo natančno merjenje, obračunavanje in optimizacija lastne porabe;
24. zagotovijo, da se lahko presežna električna energija, ki se ne porabi lokalno ali se ne souporablja, **pravično nagradi na podlagi tržnih signalov**, ki odražajo njeno vrednost za odjemalce in sistem;
25. pri oblikovanju programov operativne podpore za samoproducedeno električno energijo, ki se dovaja v omrežje, razmislijo o uvedbi **tržnih premij, ki spodbujajo optimizacijo lastne porabe**, tudi s souporabo energije;

Dostop do ustreznih trgov energije

26. izvajajo **prožne ureditve izdajanja dovoljenj**, ki energetskim skupnostim omogočajo, da v sodelovanju z bilančno odgovornim akterjem, kot je opredeljen v členu 2, točka 14, Uredbe (EU) 2019/943, dobavljajo energijo ali končnim odjemalcem zagotavljajo storitve za zagotavljanje prožnosti;
27. **spodbujajo sodelovanje z dobavitelji in agregatorji**, kot so opredeljeni v členu 2, točka 19, Direktive (EU) 2019/944, da se olajša trgovanje z energijo ali prožnost za energetske skupnosti ali končne odjemalce, ki sklepajo pogodbe o nakupu električne energije, ureditve za medsebojno trgovanje ali pogodbe o storitvah za zagotavljanje prožnosti, hkrati pa zagotovijo vzpostavitev zaščitnih klavzul, ki ščitijo energetske skupnosti, aktivne odjemalce in samooskrbovalce z energijo iz obnovljivih virov pred zlorabami s strani močnejših akterjev na trgu;
28. zagotovijo, da najmanjši obseg ponudb, trajanje pogodb, modeli dostopa do trga in predizbirne **zahteve, ki se uporabljajo na lokalnem trgu energetskih storitev**, omogočajo, da se manjša agregirana sredstva, ki jih upravljajo energetske skupnosti ali skupine za souporabo energije, pridružijo neposredno ali prek agregatorja, ter vzpostavijo regulativne peskovnike za preskušanje in prilagajanje takih elementov zasnove trga v nadzorovanem okolju;

Dostop do javnega in zasebnega financiranja

29. **zagotovijo podporo za naložbe** v integrirane sisteme, vključno z manjšimi solarnimi fotovoltaičnimi napravami, sistemi shranjevanja ali sistemi ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov, tudi v okviru programov prenove stavb, osredotočenih na ranljive skupnosti;
30. razmislijo o izvedljivosti uporabe nižjih stopenj DDV ali oprostitev za določene visoko učinkovite in čiste ogrevalne sisteme ter sončne panele v skladu z Direktivo 2006/112/ES o DDV, kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2022/542 glede stopenj davka na dodano vrednost;
31. **v celoti izkoristijo obstoječe kohezijske sklade in druge ustrezne programe financiranja Unije**, ki so na voljo v programskem obdobju 2021–2027, ter druge

finančne instrumente za zagotavljanje finančne podpore energetske skupnosti in shemam za lastno porabo na mestnih in podeželskih območjih ter v premogovniških regijah v prehodu ali drugih regijah, ki jih je prehod na razogljičeno gospodarstvo še posebej prizadel;

32. **opredelijo vrzeli v financiranju** za različne faze življenjskega cikla ter **vzpostavijo namenske programe in instrumente financiranja za energetske skupnosti**, zlasti začetno financiranje v fazi (pred)razvoja;
33. **zagotovijo**, da splošne programe in instrumente financiranja za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti spremljajo **posebni okviri, ki olajšujejo dostopnost za energetske skupnosti**²¹, zlasti prek združenj energetskih skupnosti;

Ozaveščanje in podpora za krepitev zmogljivosti

34. **spodbujajo** vključevanje tem s področja skupnostne energije in souporabe energije v **izobraževanje in usposabljanje, tudi v poklicne učne načrte**, zlasti v okviru sodelovanja z univerzami, poklicnimi in tehničnimi inštituti ter programov vajeništva, ki jih podpirajo Erasmus+, Pakt za spretnosti ter njegova obsežna partnerstva za spretnosti na področju energije iz obnovljivih virov in Evropski socialni sklad plus;
35. **podpirajo pobude in ukrepe za udejstvovanje mladih in javnosti, ki vključujejo predstavnike podeželskih in oddaljenih skupnosti**, in sicer v zvezi z ozaveščanjem, spodbujanjem sprememb vedenja in sodelovanja državljanov v energetskih skupnostih, samoporabo in souporabo energije;
36. jasno in dovolj zgodaj **sporočijo** prihodnje **spremembe tarifnih struktur in mehanizmov plačil**, skupaj s prehodnimi obdobji in smernicami za potrošnike o učinkih in možnostih;
37. **uporabijo obstoječe točke „vse na enem mestu“ ali vzpostavijo take točke** ali podobne mehanizme, da energetskim skupnostim in odjemalcem zagotovijo enotni spletni in po možnosti fizični vmesnik s celovitimi in uporabniku prijaznimi tehničnimi, pravnimi, upravnimi, ekonomskimi in finančnimi nasveti, navodili, smernicami in gradivi, kot so predloge, ki lahko vključujejo možnost predložitve vlog in spremljanja napredka v zvezi z dovoljenji, licencami in programi podpore;
38. **zagotavljajo smernice, možnosti za izmenjavo znanja, tehnične smernice in usposabljanja za vodenje projektov lokalnim organom**, da se povečajo njihova vključenost v projekte souporabe energije in energetskih skupnosti, ki vključujejo energijsko revna gospodinjstva, ter podpora zanje, pa tudi razvoj infrastrukturnih intenzivnih projektov, kot sta ogrevanje in hlajenje, ki ju vodi skupnost;
39. **spodbujajo združenja in sekundarne strukture energetskih skupnosti ter podpirajo krepitev zmogljivosti**, da bi jim omogočile zagotavljanje storitev, povezanih z energijo, ter lokalnim energetskim skupnostim **olajšale dostop do financiranja in storitev tehnične pomoči**;

---

²¹ Npr. z vključitvijo financiranja manjšega obsega, ozaveščanja ali podpore za prijavo.

Regionalno in čezmejno sodelovanje

40. **omogočajo čezmejno sodelovanje** v energetskih skupnostih državljanov in skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov, preučujejo možnosti za čezmejne energetske skupnosti, zlasti v obmejnih regijah, ter odpravljajo pravne ali upravne ovire, ki preprečujejo skupne naložbe, uporabo skupnega omrežja ali čezmejno souporabo energije;
41. **razmislijo o vključitvi energetskih skupnosti v obstoječe makroregionalne strategije in ustrezne akcijske načrte** s podporo iz instrumentov kohezijske politike in skladov Unije;

Socialna vključenost

42. ustrezno opredelijo „**učinkovit nadzor**“, „**avtonomijo**“ ter „**socialne, gospodarske in okoljske koristi**“, kot so navedeni v opredelitvi skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov v členu 2, točka 16, Direktive (EU) 2018/2001 in v opredelitvi energetskih skupnosti državljanov v členu 2, točka 11, Direktive (EU) 2019/944, da se zagotovi uporaba te opredelitve s strani javnosti in za javnost, zmanjša upravno breme pri ustanavljanju energetske skupnosti in okrepi zaupanje v ta koncept;
43. spodbujajo **modele financiranja s strani tretjih oseb ali kolektivnega financiranja za souporabo energije**, tudi prek energetskih skupnosti, da bi bila lastna poraba dostopna najemnikom ter gospodinjstvom z nizkimi dohodki in ranljivim gospodinjstvom;
44. spodbujajo modele sodelovanja z majhnimi ovirami, vključno z možnostmi brez vnaprejšnjih stroškov, ciljno usmerjeno, tehnično, finančno in upravno podporo za energijsko revna gospodinjstva, najemnike, stanovalce socialnih stanovanj ter invalide²², pa tudi dostopnimi nedigitalnimi kanali za vpis in podporo;
45. v **javne dražbe za energijo iz obnovljivih virov, programe podpore in javna naročila ali koncesije** za uvajanje energije iz obnovljivih virov, ki energetskim skupnostim omogočajo oddajo ponudb, vključijo **sorazmerna in vključujoča izbirna merila** ter merila za socialno upravičenost in vrednotenje;
46. ocenijo distribucijske učinke za zagotovitev, da so stroški in koristi energetske skupnosti in shem souporabe energije pravično porazdeljeni in ne postavljajo v slabši položaj odjemalcev, ki se odločijo, da pri tem ne bodo sodelovali;
47. zagotovijo, da so informacije, namenjene javnosti, dostopne tudi invalidom v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi 2019/882;

Digitalizacija in inovacije

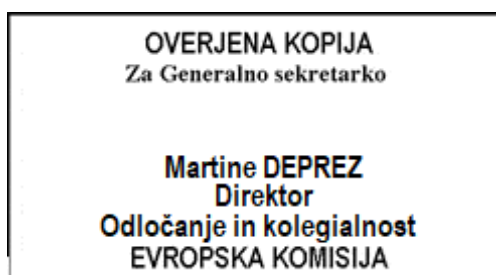
---

²² V skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi 2019/882.

48. zagotovijo, da imajo energetske skupnosti in končni odjemalci **dostop do ustreznih podatkov o energetskega sistema in porabi** v skladu z veljavnimi zahtevami Unije glede varstva podatkov in interoperabilnosti, zlasti tistimi iz člena 24 Direktive (EU) 2019/944;
49. spodbujajo razvoj in uporabo **odprtokodnih digitalnih platform, dostopnih²³ in ustreznih programskih orodij ter standardiziranih vmesnikov**, ki končnim odjemalcem in energetskega skupnostim omogočajo souporabo energije, napovedovanje povpraševanja in storitve za zagotavljanje prožnosti, ter zagotavljajo podporo pri načrtovanju energetskega skupnosti ob hkratnem zagotavljanju kibernetiske varnosti in varstva podatkov;
50. spodbujajo inovacijska partnerstva in javno-zasebno sodelovanje, v okviru katerih se preizkušajo **digitalne rešitve, rešitve, ki temeljijo na umetni inteligenci, in rešitve pametnih omrežij** v energetskega skupnostih in skupinah za souporabo energije v okviru regulativnih peskovnikov ali pilotnih shem, ki omogočajo učenje v praksi.

V Bruslju, 30.4.2026

Za Komisijo
Dan JØRGENSEN
Član Komisije

---

²³Vmesniki, namenjeni javnosti, bi morali biti dostopni invalidom v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi 2019/882.